

Ἄς καλέσωμεν λοιπὸν ἐκ νέου, ὧ Ἀνδρεῖοι καὶ μεγαλύψυχοι Ἕλληνες, τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὴν κλασικὴν γῆν τῆς Ἑλλάδος! Ἄς συγκροτήσωμεν μάχην μεταξὺ τοῦ Μακρῆδος καὶ τῶν Θερμοπυλῶν! Ἄς πολεμήσωμεν ἐπάνω εἰς τοὺς τάφους τῶν Πατέρων μας, οἱ ὅποιοι διὰ τὸ μᾶς ἀφῆσαν ἐλευθέρους ἐπολέμησαν καὶ ἀπέθανον ἐκεῖ! Τὸ αἶμα τῶν τυράννων εἶναι δεκτὸν εἰς τὴν σκιάν τοῦ Ἐπαμεινώνδου Θηβαίου καὶ τοῦ Ἀθηναίου Θρασυβούλου, οἱ τινες κατετρόπωσαν τοὺς τριάνκοντα τυράννους, εἰς ἐκεῖνας τοῦ Ἀρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, οἱ ὅποιοι συνέτριψαν τὸν Πεισιστρατικὸν ζυγὸν, εἰς ἐκείνην τοῦ Τιμολέοντος, ὃς τις ἀπεκκτέστησε τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὴν Κόρινθον καὶ τὰς Συρρακούσας, μάλιστα εἰς ἐκεῖνας τοῦ Μιλτιάδου, καὶ Θεμιστοκλέους, τοῦ Λεωνίδου καὶ τῶν τριακοσίων, οἱ τινες κατέκοψαν τοςάκις τοὺς ἀναριθμήτους στρατοὺς τῶν βαρβάρων Περσῶν, τῶν ὁποίων τοὺς βαρβαροτέρους καὶ ἀνανδροτέρους ἀπογόνους πρόκειται εἰς ἡμᾶς σήμερον, μὲ πολλὰ μικρὸν κόπον νὰ ἐξαφανίσωμεν ἐξ ὀλοκλήρου.

Εἰς τὰ ὅπλα λοιπὸν, φίλοι, ἡ Πατρίς Μᾶς προσκαλεῖ.

Τὴν 24ην Φεβρουαρίου 1821. Εἰς τὸ γενικὸν στρατόπεδον τοῦ Ἰασίου.

Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης.

ΕΣΤΙΑΣ

ΡΩΜΑΙΚΑ ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Γ *

ΕΛΕΥΘΕΡΩΣΙΣ

Τὸν Μέτελλον καὶ τὸν Σοεμᾶν εἰσπυχθέντας ὑπὸ τοῦ Ἀρβογάστ ὑπεδέξατο ὁ Σαβῖνος μετὰ πολλῆς ψυχρότητος. Τίς δὲ ἡ αἰτία τῆς ψυχρότητος ταύτης; Ὁ Ἀρβογάστ καὶ ἡ Ἀρσινόη δὲν εἶχον κοιμηθῆ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀπαγωγῆς τῆς Κακιλίας. Πεισμένοι δὲ ὅτι ἡ ἀπαγωγή τῆς νεαρᾶς Χριστιανῆς ἦτο ἔργον τῶν λυσσαλέων ἐχθρῶν τῶν χριστιανῶν, καὶ ὅτι πιθανῶς συνένοχος ἦτο καὶ ὁ Σοεμᾶν, εἰργάσθησαν παντὶ τρόπῳ εἰς ἀνακάλυψιν τοῦ μυστηρίου. Θαυμασίως δὲ ὁδηγηθέντες ὑπὸ τινων πιστῶν, ἔμαθον τὴν αὐτὴν πρῶτον καθ' ἣν συνῆλθεν ἡ Γερουσία, ὅτι ὁ Σοεμᾶν ἦτο ἡ ψυχὴ καὶ ὁ κύριος μοχλὸς τῆς συνωμοσίας καὶ ὅτι ἡ ἀδελφὴ τοῦ Μετέλλου ἦτο βεβαίως εἰς χεῖρας αὐτοῦ. Μιθόντος δὲ ταῦτα τοῦ Σαβίνου καὶ ἐρεύνης γενομένης ἐγένετο γνωστὸν ὅτι ὁ Ἰουδαῖος εἶχεν οἰκίαν ἐπὶ τοῦ Ἰανίκλου λόφου, εἰς ἣν ἐπορεύετο ἐνίοτε λάθρα καὶ μετὰ πολλῆς προφυλάξεως. Τελευταῖον δὲ ὁ

* Συνέχεια καὶ τέλος τῆς Ἑστιάδος. Ἰδε Παρνασσος τ. Α', σ. 627, 695, 787, 951. — Β' σ. 59, 215, 380.

Σαβίνος καὶ ὁ Ἀρβογάστ ἔσχον ἀποδείξει τρυφότητα, ὅτι ὁ Σοεμᾶν ἐπεθύμει νὰ νυμφευθῇ τὴν Καικιλίαν, καὶ ἀπὸ κοινοῦ συνεφώνησαν νὰ ποσπάσωσι τὴν νεάνίδα ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ ἐρωτολήπτου Ἰουδαίου. Ὅθεν ἔχοντες ἐνώπιον αὐτῶν τὸν Μέτελλον καὶ τὸν Σοεμᾶν ἐνόμισαν καταλληλοτάτην τὴν ὥραν ἵνα ἐκτελέσωσι τὴν ἀπόφασιν αὐτῶν.

Εὐθὺς δ' ὡς ἐκάθησαν οἱ ἐλθόντες, παρόντος καὶ τοῦ Ἀρβογάστ εἶπεν ἀποτόμως ὁ Σαβίνος μετ' αὐστηρᾶς φωνῆς.

— Σοεμᾶν, ἡδύνκσο νὰ παλλάξῃς καὶ τὸν Μέτελλον καὶ πάντας ἡμᾶς τοὺς φίλους τοῦ τῆς δεινῆς ἀγωνίας ὑφ' ἧς κατατρυχόμεθα τοσαύτας ἤδη ἡμέρας.

— Τί λέγεις; ὑπετραύλισεν ὁ Σοεμᾶν ταραχθεὶς ὑπὸ τῶν λόγων τούτων εὖς οὐδόλως προσεδόκα. Δέν σε ἐννοῶ.

— Ὅφείλεις νὰ με ἐννοήσῃς.

— Δέν σε ἐννοῶ, Σαβίνε. Καὶ παρακαλῶ νὰ λαλήσῃς σαφέστερον.

— Σαφέστερον θέλεις; Πρόκειται περὶ τῆς Καικιλίας.

— Καὶ λέγεις ὅτι ἐγὼ ἡδυνάμην νὰ παρεμποδίσω τὴν ἀπαγωγὴν τῆς Καικιλίας;

— Βεβαίως, ὑπέλαβεν ὁ Σαβίνος, διότι σὺ εἶσαι καὶ ὁ ὑποκινήσας.

— Ἐγώ! ἀνεφώνησεν ὁ Ἰουδαῖος. Τίς με συκοφαντεῖ;

— Οὐδεὶς σε συκοφαντεῖ, Σοεμᾶν, ὑπέλαβεν ὁ Ἀρβογάστ. Ὅτι εἶπεν ὁ Σαβίνος εἶνε ἀληθέστατον.

— Πρόσεχε καὶ θὰ τιμωρήσω ἐγὼ τὴν αὐθάδειάν σου, ἀνεβόησεν ἔξω φρενῶν ὁ Ἰουδαῖος.

— Δέν σε φοβοῦμαι, ἀπεκρίθη ἀτάραχος ὁ ἐπιστάτης. Λέγω μάλιστα ὅτι τὴν ὥραν ταύτην ἡ Καικιλία φυλάσσεται ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἐν ἣ ἀπέθανον ἡ γυνὴ καὶ ἡ κόρη σου καὶ ἀπέθανον διὰ τρόπου μυστηριώδους.

Ὁ Σοεμᾶν ἀκούσας τὴν σαφῆ καὶ ὠρισμένην ταύτην δήλωσιν τοῦ Ἀρβογάστ κατελήφθη ὑπὸ σπασμῶν καὶ ἔτρεμε· τὰ χεῖλη αὐτοῦ ἔφρισσαν ὑπὸ ὀργῆς καὶ οἱ συσπασθέντες χαρακτῆρες τοῦ προτύπου αὐτοῦ ἐμαρτύρουν περὶ τῶν αἰσθημάτων ἅτινα τὴν ὥραν ἐκείνην κατέτρυχον αὐτόν.

Ὁ Μέτελλος ἀναυδὸς καὶ καταπεπληγμένος δι' ὅτι ἤκουε καὶ εἶλεπε, παρετήρει ἐκθαμβὸς καὶ ἐναλλάξ τὸν Σαβίνον, τὸν Ἀρβογάστ, τὸν Σοεμᾶν, καὶ τελευταῖον ἡρώτησε·

— Τί δηλοῦσι πάντα ταῦτα; Λοιπὸν ὁ Λίνος εἶνε ἀθῶος καὶ ἀμέτοχος τῆς ἀπαγωγῆς τῆς ἀδελφῆς μου;

— Ὡνομάσαμεν τὸν ἐνοχον, ἀπεκρίθη ὁ Σαβίνος.

— Λοιπὸν, εἶπεν ὁ Μέτελλος ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν ἐκθαμβὸν Ἰουδαῖον, ἡ ἀδελφὴ μου θὰ εἶνε . . . ἐπὶ τοῦ Ἰανίκλου ἐν τῇ οἰκίᾳ σου.

— Ψεύδονται αὐτοί, ἀνεχώνησεν ὀρυόμενος ὁ Ἰουδαῖος.

— Οὐχ ἥττον ἐπιθυμῶ νὰ βεβαιωθῶ περὶ τῆς ἀληθείας τῶν λόγων τῶν, εἶπεν ὁ Μέτελλος. Ὁδήγησόν με, Ἀρβογάστ, εἰς τὴν οἰκίαν περὶ ἧς ὁ λόγος.

— Μετὰ χάρις, ἀπεκρίθη ὁ ἐπιστάτης τοῦ Σαβίνου, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ἀποτύχωμεν, εἶνε, νομίζω, χρεῖα προφυλάξεων τινων.

— Ὅποιων;

— Νὰ μὴ μας συνοδεύσῃ ὁ Σοεμᾶν, ἢ ἄλλαις λέξεσι νὰ τον κρατήσετε ἐνταῦθα.

— Ἐγὼ εἶμαι ἄνθρωπος ἐλεύθερος, ἀνεβόησαν ὁ Ἰουδαῖος, καὶ οὐδεὶς ἔχει δικαίωμα νὰ μετέλθῃ βίαν ἐναντίον μου.

Ἄλλ' ὁ Σαβίνος οὐδόλως προσέχων εἰς τὴν διαμαρτύρησιν τοῦ Ἰουδαίου, διὰ νεύματος προσεκάλεσέ τινας δούλους καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς νὰ φρουρῶσι τὸν Σοεμᾶν καὶ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ μὴ ἀφήσωσιν αὐτὸν νὰ ἐξέλθῃ. Ἐπειτα δὲ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Ἰουδαῖον προσέθηκε·

— Μὴ ἀντισταθῆς, διότι πρόσεξε θὰ μ' ἀνγκάσῃς νὰ σε καταγγείλω εἰς τὸν Καίσαρα ὡς ἀπαγωγέα Ἑστιάδος, καὶ θὰ ὑποστῇς τὴν φοβεράν βάσανον ἣτις εἶνε ἡ ὀρισμένη ποινὴ τῶν τοιούτων κακουργημάτων.

— Δὲν φοβοῦμαι τίποτε τὸν Καίσαρα.

— Δὲν με λυγνύει ὅτι ὡς συκοφάντης καὶ κατάσκοπος ἔχεις πολλὰ προνόμια· ἀλλὰ μηδὲν ἔχων. Γινώσκεις τὸν Νέρωνα ὅτι εἶνε προθυμότετος νὰ θυσιάσῃ καὶ τὸν ἀριστον τῶν φίλων του χάριν τῆς ἀρρήτου ἡδονῆς ἣν θὰ αἰσθάνθῃ ὑποβάλλων αὐτὸν εἰς τοιαύτην σπανίαν βάσανον, διότι δὲν γίνονται καθ' ἡμέραν ἀπαγωγαὶ Ἑστιάδων. Ἐπειτα δὲ χθὲς ἔτι ἐκηδεύθη ὁ Βρεταννικὸς καὶ ὁ Νέρων δὲν θὰ τολμήσῃ νάρνηθῇ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου, ὅταν ἀπαιτήσωσιν αὐτὴν οἱ γογγυσμοὶ τοῦ ὄχλου.

Ὁ Σοεμᾶν ἐνόησεν ὅτι ὁ Σαβίνος εἶχε δίκαιον. Μᾶλλον δὲ μεριμνῶν περὶ τῆς ζωῆς ἢ περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐπιθυμιῶν αὐτοῦ, ἄνκνδρος δὲ ὢν ὡς οἱ πολλοὶ τῶν κακούργων, ὑπετάγη εὐθὺς καὶ οὐ μόνον ἐπαύσατο ὑβρίζων, ἀλλὰ καὶ ἤρξατο παρκακλῶν καὶ ἱκετεύων, ἐν ᾧ οἱ δοῦλοι ἀπῆγον αὐτὸν εἰς δωμάτιον καίμενον παρὰ τὴν βιβλιοθήκην, εἰς τόπον ἀσφαλέστερον.

Ἀπελθόντος τοῦ Σοεμᾶν ὁ Μέτελλος εἶπεν εἰς τὸν φίλον αὐτοῦ Σαβίνον.

— Τί πικράζενος ἱστορία! Πῶς! ὁ Σοεμᾶν, ὃν ἐγὼ ἐνόμιζον φίλον μου, νὰ με προδώσῃ τοσοῦτον ἀναξίως!

— Πρὸ πολλοῦ ὁ ἄνθρωπος οὗτος καταχρᾶται τῆς πρὸς αὐτὸν φιλίας σου. Αὐτὸς κατώρθωσε νὰ ἔχῃ εἰς χεῖρας τοῦ μέγα μέρος τῆς περιουσίας σου καὶ σε ἔχει, οὕτως εἰπεῖν, δεδεμένον. Ἀλλὰ μὴ βραδύνωμεν. Ὁ Σοεμᾶν νὰ γράψῃ πρὸς τὴν ἀδελφήν του νὰ μας παραδώσῃ τὴν Καικιλίαν. Ἡμεῖς δὲ μετὰ τοῦ γράμματος νὰ πορευθῶμεν εἰς τὸ Ἰάνικλον καὶ παραλαβόντες τὴν Καικιλίαν νὰ τὴν ἀπαιχάγωμεν ἔξω τῆς Ῥώμης, ἐὰν θέλῃ ὁ Μέτελλος.

— Ἀρκεῖ μόνον νὰ σωθῇ ἀπὸ τῶν χειρῶν τῶν ἀπαγωγέων τῆς ἡ ἀδελφῆς μου, καὶ κάμετε ὅ τι θέλετε.

— Θὰ εἶνε ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ, προσέθηκεν ὁ Ἀρβογάτα, διότι θὰ τὴν ἐμπιστευθῶμεν εἰς χεῖρας τῶν χριστιανῶν.

— Εἶσαι βέβαιος περὶ τῆς εἰλικρινείας τῶν ;

— Ὅσον καὶ περὶ ἐμοῦ. Αὐτοὶ ἀνεκάλυψαν τὸν τόπον ὅπου κρατεῖται περιορισμένη. Πλὴν δὲ τούτου καὶ ἡ Καικιλία, ὥς θὰ ὑπώπτευες πρὸ πολλοῦ, εἶνε καὶ αὐτὴ Χριστιανή.

— Ναί, δυστυχῶς.

— Εὐτυχῶς, θὰ εἶπες ἡμέραν τινά, καθ' ἣν θάναγνώρισης τὸ μεγαλεῖον καὶ τὸ κάλλος τῆς διδασκαλίας τοῦ Χριστοῦ, καὶ μετὰ πάσης προθυμίας θὰ τὴν ἐνστερνισθῇς καὶ θερμότατος αὐτῆς κήρυξ θὰ γείνης. Ἦδη ἄφες νὰ πρᾶξωμεν ὅ τι νομίζομεν καλὸν καὶ θὰ ἴδῃς ὅτι θὰ ἐπιτύχωμεν.

Ὁ Μέτελλος συγκατένευσε καὶ ὁ Ἀρβογάστ πορευθεὶς εἰς τὸ δωμάτιον ἐν ᾧ ἐκρατεῖτο ὁ Σοεμᾶν εἶπεν αὐτῷ νὰ γράψῃ πρὸς τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ Σίμωνα τὸν μάγον νὰ παρδῶσῃ τὴν παρθένον εἰς τοὺς κομιστὰς τοῦ γράμματος. Λαβὼν δὲ φορεῖον καὶ ἱκανοὺς δούλους πιστοὺς, ἐπορεύθη εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Ἰανίκλου γνωστὴν ἡμῖν οἰκίαν.

Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ὁ Μέτελλος καὶ ὁ Σαβῖνος ἐξήρχοντο τῆς πόλεως λάθρα περὶ λύχνων ἁφάς. Διαβάντες δὲ τὸν ἀρχαῖον τῆς πόλεως περίβολον εὗρον δύο ἄνδρας περιμένοντας, τὸν Αἶνον καὶ τὸν Πούδην. Ἀνταλλάξαντες δ' οἱ τέσσερες οὗτοι φίλοι λόγους τινὰς χαμηλῇ τῇ φωνῇ, κατηυθύνθησαν πρὸς μικρὸν τινα δρυμῶνα ἐκτεινόμενον πέριξ εὐτελοῦς τινος οἰκίσκου, εἰς ἣν θύρα εὐθὺς ἀνεώχθη ἅμα προσελθόντων τῶν τεσσάρων ἀνδρῶν. Οἱ ἐν τῷ οἰκίσκῳ εἰσῆγαγον τοὺς ἐλθόντας εἰς τὸ εὐρυχωρότατον δωμάτιον ἐν ᾧ ἐκάθηντο ἐν μέσῳ ἀνημμένων λαμπάδων ἡ Καικιλία, ἡ Ἀρσινόη, ὁ Ἀρβογάστ καὶ ἄλλοι τινὲς Χριστιανοί. Ἡ Ἑστιὰς ἅμα ἰδοῦσα τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς μετὰ τοσούτων ἡμερῶν χωρισμόν, ἀνεβόησεν ὑπὸ χαρᾶς καὶ ὀρμήτασσι ἀνοικταῖς ἀγκάλας πρὸς τὸν νέον ἔσφιγγεν αὐτὸν περιπαθῶς καὶ μετὰ δακρύων. Ὁ δὲ Μέτελλος συγκεκνημένος οὐχ ἥττον καὶ αὐτὸς ἀνταπέδιδεν εἰς τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ τὰς θωπείας ἃς παρ' αὐτῆς ἐλάμβανε.

Ὅτε δὲ ἡ πρώτη συγκίνησις παρῆλθεν, οἱ ἐλθόντες ἐκάθισαν ἐν τῷ μέσῳ τῶν φίλων. Ὁ δὲ Αἶνος λαβὼν τὸν λόγον ἀνήγγειλεν εἰς τοὺς συνηγμένους ὅτι ὁ Μέτελλος καὶ ὁ Σαβῖνος ἦσαν ἤδη ἐγγεγραμμένοι ἐν τοῖς κατηχομένοις, καὶ ὅτι μετ' οὐ πολὺ αὐτοὶ μετὰ τῆς Καικιλίας θὰ καταλίπωσι τὴν Ἰταλίαν μεταδράκοντες εἰς Γαλατίαν, ἵν' ἀποφύγῃσι νέας καταδρομὰς. Καὶ ὁ Ἀρβογάστ δ' ἀνήγγειλεν ὅτι ὁ Σοεμᾶν ἐφρονεύθη ὑπὸ τοῦ Σκαύρου καὶ τοῦ Πολυβίου, δυσπαραστηθέντων κατ' αὐτοῦ διότι δὲν ἀντήμειψεν αὐτοὺς προσηκόντως. Μετὰ δὲ μῆνα ὁ Μέτελλος μετὰ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ Καικιλίας ἀφίκοντο εἰς Λούγδουνον τῆς Γαλατίας ἐν ἀσφαλεῖ τόπῳ καὶ μακρὰν παντὸς κινδύνου.

Τὴν συνέχειαν τῆς ἱστορίας τῶν κυριωτέρων προσώπων τοῦ διηγήματος ἡμῶν τούτου θὰ δημοσιεύσωμεν ἔσως ἄλλοτέ ποτε, Θεοῦ θέλοντος, πρὸς χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς Ἑστιάδος.

(Ἐκ τῶν τοῦ γάλλου C. Guenot μετάφρασις Π. Ι. Φ.)